

ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัล
ตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย

STRATEGIES FOR ENHANCING DIGITAL GOVERNMENT PLATFORM BASED ON
THE SMART CITY CONCEPT FOR SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS
IN CHIANG RAI PROVINCE

เบญจรัตน์ ภาคภูมิเจริญสุข^{1,*}, นवलนภา จุลสุทธิ¹, ทับทิม สุขพิน¹ และ ประยูร อิมิวัตร¹
Bencharat Phakhphoomcharoensuk^{1,*}, Nualnapa Chullasutti¹, Tubtim Sukpin¹ and Prayoon Imiwat¹

(Received: 13 Feb., 2026; Revised: 18 Mar., 2026; Accepted: 20 Mar., 2026)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย เพื่อไปสู่การใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัล 2) ประเมินความสอดคล้องของร่างยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย และ 3) ประเมินความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดยเก็บข้อมูลจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย จำนวน 70 แห่ง มีกลุ่มเป้าหมายคือผู้บริหารหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องของหน่วยงาน และผู้ดูแลระบบของหน่วยงาน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้แบบประเมินความสอดคล้องของร่างยุทธศาสตร์ จากผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงรายที่ใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัล จำนวน 6 แห่ง การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา สถิติพรรณนา วิเคราะห์ SWOT Analysis และ TOWS Matrix และใช้แบบประเมินความเหมาะสมของยุทธศาสตร์จากผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงรายที่ใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัล จำนวน 6 แห่ง และผู้เชี่ยวชาญด้านยุทธศาสตร์ จำนวน 3 ท่าน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา สถิติพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า 1) การประเมินสภาพแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย เพื่อไปสู่การใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัล ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) การจัดทำร่างยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 1 ยุทธศาสตร์ 4 กลยุทธ์หลัก 16 กลยุทธ์ย่อย ผลการประเมินความสอดคล้องของร่างยุทธศาสตร์ฯ ในภาพรวม อยู่ในระดับเหมาะสมมาก และ 3) ผลการประเมินความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย ในภาพรวม อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

คำสำคัญ: ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ, ระบบท้องถิ่นดิจิทัล, เมืองอัจฉริยะ, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

¹ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จังหวัดเชียงราย ประเทศไทย

¹ Faculty of Political Science and Public Administration, Chiang Rai Rajabhat University, Chiang Rai Province, Thailand

* Corresponding author. E-mail: 668970009@crru.ac.th

Abstract

This research aims to 1) study the environment of Subdistrict Administrative Organizations in Chiang Rai Province in order to implement the Digital Government Platform 2) assess the consistency of the draft Strategies for Enhancing Digital Government Platform Based on the Smart City Concept for Subdistrict Administrative Organizations in Chiang Rai Province and 3) assess the appropriateness of the Strategies for Enhancing Digital Government Platform Based on the Smart City Concept for Subdistrict Administrative Organizations in Chiang Rai Province. This research is a mixed-methods research, collecting data from local administrative organizations in Chiang Rai Province. Collect data using questionnaires from 70 Subdistrict Administrative Organizations in Chiang Rai Province, with the following target groups: agency executives, relevant agency personnel, and agency administrators. Quantitative data analysis by calculating the mean and standard deviation. Using the strategy draft consistency assessment form from executives of 6 local government organizations in Chiang Rai Province. Qualitative data analysis Process and analyze data using content analysis, descriptive statistics, SWOT analysis, and TOWS matrix. that use the Digital Government Platform and using the strategy suitability assessment form from executives of 6 local government organizations in Chiang Rai Province that use the digital local system and 3 strategy experts. Qualitative data analysis involves processing and analyzing data using content analysis and descriptive statistics.

The study results found that 1) the assessment of the environment of local government organizations in Chiang Rai Province towards the use of Digital Government Platform was at Overall, the level was high. 2) Drafting a Strategies for Enhancing Digital Government Platform Based on the Smart City Concept for Subdistrict Administrative Organizations in Chiang Rai Province, consisting of 1 strategy, 4 main strategies, 16 sub-strategies. The results of the evaluation of the overall consistency of the draft strategy are at a very appropriate level and 3) The results of the assessment of the suitability of the Strategies for Enhancing Digital Government Platform Based on the Smart City Concept for Subdistrict Administrative Organizations in Chiang Rai Province are overall at the most appropriate level.

Keywords: Management Strategy, Digital Government Platform, Smart City, Local Government Organization

บทนำ

ในยุคศตวรรษที่ 21 ดิจิทัลได้แทรกซึมเข้าไปในทุกกิจกรรมของคนทุกคน การทำงานในรูปแบบใหม่ที่แตกต่างออกไปจากเดิม ช่องทางการให้บริการในรูปแบบใหม่ที่เข้าถึงลูกค้าได้สะดวกรวดเร็ว ทำให้องค์กรต่าง ๆ ต้องปรับตัวให้ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีพัฒนาการอย่างก้าวกระโดด โลกในปัจจุบันจำเป็นต้องพึ่งพาระบบการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ในฐานะเครื่องมือที่จำเป็นต่อการดำเนิน

ชีวิตประจำวัน (Khan, 2022) บริบทดังกล่าวของโลกได้ส่งอิทธิพลโดยตรงมาสู่ภาครัฐ รวมถึงระบบการบริหารงานของภาครัฐด้วยในเวลาเดียวกันส่งผลให้องค์การภาครัฐจำเป็นต้องปรับตัวสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลเพื่อดำเนินภารกิจ หน้าที่และอำนาจของตนต่อไปได้ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ได้แก่การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับปรุงและพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการทำงานขององค์กร การอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐแก่ประชาชน

รัฐบาลฯ ได้มอบหมายให้สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้กำกับโดยตรงของนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในเรื่องการนำพาระบบการบริหารงานภาครัฐของประเทศสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลพร้อมกำหนดให้หน่วยงานทุกหน่วยงานเข้าร่วมดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานของภาครัฐไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลอย่างทั่วถึงทั้งระบบ ปัจจุบัน สพร. ได้จัดทำแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทยในระยะยาว สอดคล้องกับกฎหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) (ราชกิจจานุเบกษา, 2566) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) (ราชกิจจานุเบกษา, 2565) สำหรับเป็นแนวทางหลักในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลดิจิทัล และได้บังคับใช้แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลฯ ฉบับปี พ.ศ. 2566 - 2570 เป็นแผนการขับเคลื่อนในช่วงระยะเวลาปัจจุบัน (ธรินทร์ เลิศสุชีเกษม, 2565) การขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลดิจิทัลให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐทุกระดับ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีบทบาทสำคัญในการให้บริการสาธารณะและมีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ดังนั้น การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการและการให้บริการในระดับท้องถิ่นจึงเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงนโยบายรัฐบาลดิจิทัลระดับชาติสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการภาครัฐได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

การนำดิจิทัลเทคโนโลยีมาใช้เป็นกลยุทธ์สำคัญในการยกระดับการทำงานภาครัฐให้มีความทันสมัยเพื่อสร้างการบริการที่มีคุณค่าสู่ประชาชน ด้วยการทำงานอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนได้ในหลากหลายมิติ โดยเฉพาะการเข้าถึงบริการของภาครัฐ สามารถลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน ภาระทางด้านเวลา ค่าใช้จ่าย และการจัดเตรียมเอกสารของประชาชนที่ต้องติดต่อกับหน่วยงานของรัฐให้น้อยลง นอกจากนี้จะช่วยลดค่าใช้จ่ายของภาคประชาชนและภาคธุรกิจแล้ว ยังช่วยลดงบประมาณของภาครัฐลงอีกด้วย การให้บริการประชาชนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และมีความสะดวกรวดเร็ว แต่อาจส่งผลกระทบต่อในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงองค์กรนี้ ซึ่งเจ้าหน้าที่บางส่วนอาจปรับตัวไม่ทัน (พระครูปลัดสุวัฒนพุทธิคุณ (สุเทพ) ตีเยี่ยม, 2566)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีหน้าที่ดูแลและมีความใกล้ชิดกับประชาชนในแต่ละพื้นที่ให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี แก้ไขปัญหาต่างๆ ในด้านงานบริการสาธารณะ โดยเฉพาะทางด้านสาธารณสุขภาคที่จำเป็น ซึ่งส่วนใหญ่ก็เปิดให้ประชาชนสามารถร้องเรียนผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานในแต่ละพื้นที่ ในส่วนของการร้องเรียนผ่านแอปพลิเคชันก็ถือว่ายังอยู่ในช่วงของการพัฒนา แต่เป็นการพัฒนาแบบแยกกันทำโดยแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการด้วยตนเองไม่ว่าจะเป็นการจัดซื้อระบบมาใช้หรือการจัดจ้าง

นักพัฒนาซึ่งก็มีบ้างที่มีการดำเนินการแล้วเสร็จและเปิดให้ประชาชนได้ใช้งานในบางพื้นที่ (วิวัฒน์พล ชุมเพชร, 2560) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดทำระบบสำรวจการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการให้บริการประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) และแนวทางการดำเนินการสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเป็นศูนย์บริการร่วม/ศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service: OSS) เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชนตามนโยบายแนวคิดเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ด้านที่ 7 การบริหารภาครัฐอัจฉริยะ (Smart Governance) เป็นเมืองที่มุ่งเน้นพัฒนาระบบบริการเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการภาครัฐสะดวก รวดเร็ว เพิ่มช่องทางการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงการเปิดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลทำให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ (ณัชชา โคตะ, 2564) แนวคิด Smart Governance มักถูกกล่าวถึงในบริบทของเมืองขนาดใหญ่ อย่างไรก็ตาม ในบริบทขององค์กรบริหารส่วนตำบล การประยุกต์ใช้แนวคิดดังกล่าวไม่ได้หมายถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลขนาดใหญ่ แต่เป็นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้กับการบริหารงานและการให้บริการสาธารณะในระดับพื้นที่อย่างเหมาะสมกับศักยภาพขององค์กร เช่น การพัฒนาระบบสารสนเทศ การให้บริการประชาชนผ่านช่องทางออนไลน์ และการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐในระดับท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม

ตามแผนพัฒนาจังหวัดเชียงราย (พ.ศ. 2566 - 2570) กำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดในระยะ 5 ปี ในปี พ.ศ. 2566 - 2570 ดังนี้ ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การบริหารงานภาครัฐและการให้บริการสาธารณะ ปรับสู่รูปแบบดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ พัฒนาระบบการให้บริการประชาชน เพื่อพัฒนาต่อยอดเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) (คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดเชียงราย, 2566) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการท้องถิ่นดิจิทัลมีความสอดคล้องกับ เกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment: LPA) ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำกับและประเมินผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานและการให้บริการประชาชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และการเข้าถึงบริการภาครัฐ ดังนั้น การพัฒนาระบบท้องถิ่นดิจิทัลจึงไม่เพียงสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาพื้นที่ แต่ยังเชื่อมโยงกับระบบการประเมินประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับประเทศ

ทั้งนี้ ระบบท้องถิ่นดิจิทัล (Digital Government Platform: DGA) เป็นเสมือนเครื่องมือที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผลงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(อปท.) อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ที่มีความสามารถในการดำเนินการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล ช่วยพัฒนาคุณภาพการให้บริการที่ดีขึ้น นำเครื่องมือพร้อมใช้ต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้งานและช่วยให้หน่วยงานปรับตัวตามเกณฑ์ของความเป็นรัฐบาลดิจิทัล ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัล (DGA) สำรวจประเด็นปัญหาอุปสรรค พบว่า ปัญหาอุปสรรคด้านศักยภาพความสามารถและทักษะด้านดิจิทัลของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่ดูแลระบบที่มีทักษะด้านดิจิทัล ด้านงบประมาณ การเชื่อมโยงระบบข้อมูลภายในและภายนอก

หน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูล ด้านการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัลต่อประชาชน เทคโนโลยีดิจิทัลและการนำไปใช้ ด้านนโยบายและแนวทางการปฏิบัติด้านรัฐบาลดิจิทัล ด้านการบูรณาการและความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบและอื่น ๆ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องการใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัล (DGA) ต้องศึกษาข้อมูลร่วมกันทั้งหน่วยงานเพื่อเตรียมความพร้อมในการใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัล (DGA) จังหวัดเชียงรายมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จำนวน 144 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลตำบล 72 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 70 แห่ง

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงรายที่ลงทะเบียนใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัล (Digital Government Platform: DGA) และร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงรายที่มีการใช้งานในระบบท้องถิ่นดิจิทัล (DGA) จริง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงราย	ลงทะเบียนใช้งาน ระบบท้องถิ่นดิจิทัล	ใช้งานในระบบ ท้องถิ่นดิจิทัลจริง	คิดเป็นร้อยละ	ไม่ได้ใช้งานในระบบ ท้องถิ่นดิจิทัล	คิดเป็น ร้อยละ
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	1	-	-	1	100
เทศบาลนคร	1	-	-	1	100
เทศบาลตำบล	7	3	42.86	4	57.14
องค์การบริหารส่วนตำบล	8	-	-	8	100
รวม	17	3	42.86	14	357.14

จากตารางที่ 1 พบว่ามีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงรายที่ลงทะเบียนใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัล (DGA) จำนวน 17 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลตำบล 7 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 8 แห่ง เท่านั้น สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ลงทะเบียนใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัล (DGA) จำนวน 17 แห่งนี้ มีการใช้งานในระบบท้องถิ่นดิจิทัล (DGA) เพียง 1 – 2 ระบบเท่านั้น ไม่ได้ใช้งานทั้ง 5 ระบบความเป็นจริงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงรายที่ใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัล (DGA) มีจำนวนน้อยมาก เมื่อเทียบกับสัดส่วนกับจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดทั้งหมด มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งที่ลงทะเบียนใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัล (DGA) แต่ยังไม่เปิดใช้งานระบบ มีการใช้งานในระบบท้องถิ่นดิจิทัล (DGA) จริงเพียงแค่ 3 แห่งเท่านั้น ส่วนอีก 14 แห่งลงทะเบียนระบบไว้แต่ยังไม่เปิดใช้งานในระบบ จากจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดที่ลงทะเบียนใช้งานระบบมีองค์การบริหารส่วนตำบลลงทะเบียนใช้งานจำนวนมากที่สุดแต่กลับไม่มีองค์การบริหารส่วนตำบลใดเลยที่ใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัลจริง เห็นได้ว่าระบบท้องถิ่นดิจิทัล (DGA) ยังไม่เป็นที่สนใจในเขตจังหวัดเชียงราย (เบญจรัตน์ ภาคภูมิเจริญสุข และคณะ, 2567) ตามบทความวิชาการเรื่องระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดการส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย จากการสำรวจข้อมูลได้ข้อสรุปว่า ไม่มีองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงรายใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัลเลย

สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงช่องว่างระหว่างนโยบายการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลในระดับชาติ และระดับจังหวัดกับการนำไปสู่การปฏิบัติในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วน

ตำบล หากไม่สามารถผลักดันการใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัลได้อย่างแพร่หลาย อาจส่งผลให้การให้บริการสาธารณะยังคงมีข้อจำกัดด้านประสิทธิภาพและการเข้าถึงของประชาชน รวมทั้งอาจกระทบต่อการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลดิจิทัลและเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดเชียงรายสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ดังนั้น การศึกษาสภาพแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงรายจึงมีความสำคัญ เพื่อกำหนดแนวทางในการส่งเสริมการใช้ระบบท้องถิ่นดิจิทัลในระดับพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับระบบท้องถิ่นดิจิทัลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย โดยศึกษาข้อมูลระบบท้องถิ่นดิจิทัล ศึกษาสภาพแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย ศึกษาบริบทรูปแบบการปฏิบัติงาน ปัญหาและอุปสรรคในการใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัล ตลอดจนเสนอแนะแนวทางการใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัลเพื่อต่อยอดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นด้วยระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดการส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย เพื่อไปสู่การใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัล
2. เพื่อประเมินความสอดคล้องของร่างยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย
3. เพื่อประเมินความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงรายมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลระบบท้องถิ่นดิจิทัล ตลอดจนปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการใช้งานระบบ ด้านปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัล เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย โดยระเบียบวิธีวิจัยและการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (ตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 1) เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย เพื่อไปสู่การใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัล ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย จำนวน 70 แห่ง เก็บข้อมูลแห่งละ 1 คน โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

- (1) ผู้บริหารหน่วยงาน
- (2) ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องของหน่วยงาน
- (3) ผู้ดูแลระบบของหน่วยงาน

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดให้มีจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Krejcie และ Morgan ณ ความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 จากจำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย จำนวน 70 แห่ง เก็บข้อมูลแห่งละ 1 คน ได้จำนวนตัวอย่าง จำนวน 60 คน ที่ใช้เป็นตัวแทนประชากร ได้มาจากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยให้มีค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับร้อยละ 5

$$n = \frac{X^2 Np(1-p)}{e^2 (N-1) + X^2 p(1-p)}$$

1.2 ประชากร (ตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2) เพื่อประเมินความสอดคล้องของร่างยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย เก็บข้อมูลโดยใช้แบบประเมินความสอดคล้องของร่างยุทธศาสตร์ฯ จากผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงรายที่ใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัลในจังหวัดเชียงราย จำนวน 6 แห่ง เก็บข้อมูลแห่งละ 1 คน

1.3 ประชากร (ตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 3) เพื่อประเมินความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย เก็บข้อมูลโดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมของยุทธศาสตร์ฯ จากผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงรายที่ใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัลในจังหวัดเชียงราย จำนวน 6 แห่ง เก็บข้อมูลแห่งละ 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านยุทธศาสตร์ จำนวน 3 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

2.1 แบบสอบถาม การวิเคราะห์แนวทางการบริหารและปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศในรูปแบบออนไลน์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย (ใช้ตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 1) เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย เพื่อไปสู่การใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัล ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- ตอนที่ 2 การประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย

- ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

2.2 แบบสอบถาม จากการวิเคราะห์ SWOT Analysis และ TOWS matrix เพื่อกำหนดทิศทาง (ร่าง) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย (ใช้ตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2) เพื่อประเมินความสอดคล้องของร่างยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย โดยเสนอข้อมูลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัลในจังหวัดเชียงราย จำนวน 6 แห่ง เก็บข้อมูลแห่งละ 1 คน ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

2.3 แบบสอบถาม การยืนยันยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย (ใช้ตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 3) เพื่อประเมินความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย โดยการประเมินยุทธศาสตร์จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัลในจังหวัดเชียงราย จำนวน 6 แห่ง เก็บข้อมูลแห่งละ 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านยุทธศาสตร์ จำนวน 3 คน ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

(1) ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี ระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ฯ

(2) สร้างแบบสอบถาม การดำเนินงานยุทธศาสตร์ฯ และนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

(3) ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านและใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปทุกข้อคำถาม

(4) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอคณะอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้ว นำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 แบบสอบถามครั้งที่ 1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ชุดละ 3 ตอน ดังนี้

4.2 แบบสอบถาม ครั้งที่ 2 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลแล้วมาสรุปประเด็น เพื่อการวิเคราะห์แนวทางการบริหารและปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศในรูปแบบออนไลน์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย เป็นการวิเคราะห์ศักยภาพก่อนนำไปประเมินหาค่าเฉลี่ยเพื่อนำไปกำหนดร่างยุทธศาสตร์ฯ รายละเอียดดังนี้

(1) นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางการบริหารและปฏิบัติงานด้วยระบบสารสนเทศในรูปแบบออนไลน์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย

(2) ดำเนินการโดยใช้เทคนิค SWOT Analysis เป็นเครื่องมือวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค โดยมีหลักการเก็บรวบรวมข้อมูลการตรวจสอบความเห็นพ้องต้องกันกับคณะอาจารย์ที่ปรึกษา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(3) นำผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis และ TOWS Matrix วิเคราะห์ศักยภาพภายในและภายนอกแบบ Matrix

(4) วิเคราะห์ TOWS matrix เพื่อกำหนดทิศทางของการส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลภายใต้แนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย โดยนำคะแนนจากการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของปัจจัยภายในและภายนอก

(5) ผู้วิจัยจัดทำ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลภายใต้แนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย

(6) การจัดทำร่างยุทธศาสตร์ฯ โดยประกอบด้วยวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์การพัฒนา โดยการกำหนดกลยุทธ์ครั้งนี้เป็นการนำผลจากการวิเคราะห์สถานะแวดล้อมด้านการจัดการศึกษาจากเทคนิค SWOT มาพิจารณาแนวทางกำหนดกรอบการจัดทำ

4.3 แบบสอบถาม ครั้งที่ 3 การยืนยันยุทธศาสตร์ฯ โดยการประเมินยุทธศาสตร์จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัลในจังหวัดเชียงราย

4.4 แบบสอบถาม ครั้งที่ 2 และ 3 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ทำหนังสือ เพื่อนำไปสอบถามปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 6 แห่งและผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านต่างๆ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำมาวิเคราะห์แปลผลข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย เพื่อไปสู่การใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัล ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย เพื่อไปสู่การใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัล ในภาพรวม

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย เพื่อไปสู่การใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัล ในภาพรวม

รายการ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. ด้านบุคลากร (Man)	3.54	0.90	มาก
2. ด้านงบประมาณ (Money)	3.36	0.89	ปานกลาง
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์ (Material)	3.75	0.87	มาก
4. ด้านการจัดการ/บริหารงาน (Management)	3.56	0.88	มาก
รวม	3.55	0.88	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย เพื่อไปสู่การใช้งานระบบท้องถิ่นดิจิทัล ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อประเมินความสอดคล้องของร่างยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย พบว่า ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สภาวะแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย จึงร่างยุทธศาสตร์ ได้ 1 ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ภายใต้ยุทธศาสตร์ 16 กลยุทธ์ ต่อมาให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องกับร่างยุทธศาสตร์ พบว่าร่างยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย

1. วิสัยทัศน์ (Vision) : "เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลดิจิทัลชั้นนำในการนำดิจิทัลมาใช้ ที่ขับเคลื่อนเมืองอัจฉริยะเพื่อยกระดับคุณภาพการให้บริการประชาชนในจังหวัดเชียงราย"

2. พันธกิจ (Mission)

- ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
- บริหารจัดการงบประมาณอย่างคุ้มค่าและโปร่งใสในการพัฒนาดิจิทัล
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและระบบสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ
- บริหารระบบดิจิทัลให้มีความครบวงจรหลากหลาย สะดวก รวดเร็ว และเข้าถึงง่ายแก่ประชาชน

3. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Goals) ประกอบด้วย

• เป้าหมายที่ 1: บุคลากรมีความเชี่ยวชาญและสามารถใช้งานระบบดิจิทัลในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีโครงสร้างอัตรากำลังที่รองรับการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัลอย่างเหมาะสม

- เป้าหมายที่ 2: การจัดสรรงบประมาณอย่างเต็มที่ งบประมาณมีความคุ้มค่าและสะท้อนความต้องการที่แท้จริง
- เป้าหมายที่ 3: พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลให้ครอบคลุมทั่วถึงและการยกระดับการให้บริการดิจิทัลแก่ประชาชน ข้อมูลมีความปลอดภัยจากการถูกโจมตี และพร้อมใช้งาน
- เป้าหมายที่ 4: มีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งองค์กร ลดขั้นตอนการประเมินและได้ผลลัพธ์ที่เป็นปัจจุบัน มีการใช้งานบริการดิจิทัลเพิ่มขึ้นและลดภาระงานด้านเอกสาร และระบบดิจิทัลได้รับการพัฒนาจากความต้องการที่แท้จริงของชุมชน

4. กลยุทธ์ (Strategies) ประกอบด้วย

กลยุทธ์ที่ 1: การเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรด้านดิจิทัล

- กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1: พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะด้านดิจิทัล
- กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2: การกำหนดกรอบตำแหน่งของบุคลากร
- กลยุทธ์ย่อยที่ 1.3: สร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาตนเองด้านดิจิทัล
- กลยุทธ์ย่อยที่ 1.4: สร้างทีมงานผู้เชี่ยวชาญด้านดิจิทัลเพื่อเป็นที่ปรึกษาและสนับสนุน

กลยุทธ์ที่ 2: การบริหารจัดการโครงการพัฒนาดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

- กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1: ประเมินผลและปรับปรุงแผนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง
- กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2: จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับการพัฒนาระบบดิจิทัล
- กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3: บริหารจัดการโครงการพัฒนาระบบดิจิทัลให้เป็นไปตามแผนงบประมาณ
- กลยุทธ์ย่อยที่ 2.4: การจัดทำงานงบประมาณให้เหมาะสมกับหน่วยงานในการพัฒนาระบบดิจิทัล

กลยุทธ์ที่ 3: พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลให้ครอบคลุมทั่วถึงและการยกระดับการให้บริการดิจิทัลแก่ประชาชน

- กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1: จัดหาวัสดุอุปกรณ์พื้นฐานที่ใช้ในการปฏิบัติงานในระบบสารสนเทศ
- กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2: สืบหาความคิดเห็นของผู้ใช้งานเพื่อประเมินผลการใช้งานระบบดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง
- กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3: พัฒนา ปรับปรุงเว็บไซต์และแอปพลิเคชันในการให้บริการประชาชน
- กลยุทธ์ย่อยที่ 3.4: พัฒนาระบบศูนย์ข้อมูลกลาง (Data Center) ที่ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 4: การจัดการระบบการจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบดิจิทัล

- กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1: สร้างนโยบายและแผนพัฒนาดิจิทัลที่ชัดเจน
- กลยุทธ์ย่อยที่ 4.2: ให้มีการประเมินประสิทธิภาพการใช้งานระบบสารสนเทศในรูปแบบออนไลน์

- กลยุทธ์ย่อยที่ 4.3: ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาระบบดิจิทัล
- กลยุทธ์ย่อยที่ 4.4: ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการใช้บริการดิจิทัลแก่ประชาชน

ค่าเฉลี่ยความสอดคล้องของร่างยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.24$)

สรุปตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การประเมินความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของยุทธศาสตร์ พบว่า

ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.52$)

ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัล ตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย							
กลยุทธ์ที่ 1: การเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรด้านดิจิทัล		กลยุทธ์ที่ 2: การบริหารจัดการโครงการพัฒนาดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ		กลยุทธ์ที่ 3: พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลให้ครอบคลุมทั่วถึงและการยกระดับการให้บริการดิจิทัลแก่ประชาชน		กลยุทธ์ที่ 4: การจัดการระบบการดำเนินงานที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบดิจิทัล	
เป้าประสงค์	กลยุทธ์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์
บุคลากรมีความเชี่ยวชาญและสามารถใช้งานระบบดิจิทัลในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1: พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะด้านดิจิทัล	การใช้งบประมาณมีความคุ้มค่าและสะท้อนความต้องการที่แท้จริง	กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1: ประเมินผลและปรับปรุงแผนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง	เครื่องมือในการทำงานมีความพร้อมและทันต่อเทคโนโลยี	กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1: จัดหาวัสดุอุปกรณ์พื้นฐานที่ใช้ในการปฏิบัติงานในระบบสารสนเทศ	มีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนและเป็นไปอย่างถูกต้อง	กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1: สร้างนโยบายและแผนพัฒนาดิจิทัลที่ชัดเจน
มีโครงสร้างอัตรากำลังที่รองรับการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัลอย่างเหมาะสม	กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2: การกำหนดกรอบค่าแรงของบุคลากร	โครงการดิจิทัลได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเต็มที่จนเสร็จสิ้น	กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2: จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการพัฒนาระบบดิจิทัล	ทราบถึงจุดบกพร่องของระบบเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขได้ตรงจุด	กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2: สืบค้นความคิดเห็นของผู้ใช้งานเพื่อประเมินผลการใช้งานระบบดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง	ลดขั้นตอนการประเมินและได้ผลลัพธ์ที่เป็นปัจจุบัน (Real-time)	กลยุทธ์ย่อยที่ 4.2: ให้มีการประเมินประสิทธิภาพการให้บริการระบบสารสนเทศในรูปแบบออนไลน์
เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและการพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยี	กลยุทธ์ย่อยที่ 1.3: สร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาตนเองด้านดิจิทัล	โครงการดำเนินการได้สำเร็จตามเป้าหมายโดยไม่มีปัญหาด้านงบประมาณบานปลาย	กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3: บริหารจัดการโครงการพัฒนาระบบดิจิทัลให้เป็นไปตามแผนงบประมาณ	ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการภาครัฐได้สะดวก รวดเร็ว และลดการเดินทาง	กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3: พัฒนา ปรับปรุงเว็บไซต์และแอปพลิเคชันในการให้บริการประชาชน	ระบบดิจิทัลได้รับการพัฒนาจากความต้องการที่แท้จริงของชุมชน	กลยุทธ์ย่อยที่ 4.3: ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาระบบดิจิทัล
มีที่ปรึกษาภายในที่พร้อมสนับสนุนทางเทคนิคได้ทันที	กลยุทธ์ย่อยที่ 1.4: สร้างทีมงานผู้เชี่ยวชาญด้านดิจิทัลเพื่อเป็นที่ปรึกษาและสนับสนุน	การจัดสรรทรัพยากรมีความเป็นธรรมและตรงกับปัญหาของแต่ละส่วนงาน	กลยุทธ์ย่อยที่ 2.4: การจัดทำงบประมาณให้เหมาะสมกับหน่วยงานในการพัฒนาระบบดิจิทัล	ข้อมูลมีความเป็นเอกภาพ ปลอดภัย จากการถูกโจมตี และพร้อมใช้งาน	กลยุทธ์ย่อยที่ 3.4: พัฒนาระบบศูนย์ข้อมูลกลาง (Data Center) ที่ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ	มีการใช้งานบริการดิจิทัลเพิ่มขึ้นและลดภาระงานด้านเอกสาร	กลยุทธ์ย่อยที่ 4.4: ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการใช้บริการดิจิทัลแก่ประชาชน

ภาพที่ 2 แผนผังข้อเสนอเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย

การสรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง “ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย” สามารถสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

สภาพแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงรายส่วนใหญ่มีบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับระบบสารสนเทศในรูปแบบออนไลน์ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี มีบุคลากรเพียงพอสามารถปฏิบัติงานในรูปแบบออนไลน์ได้แต่ยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะด้านระบบสารสนเทศในรูปแบบออนไลน์ สอดคล้องกับ ดวงสมร สุทธิวงศ์กุล (2562) พบว่าบุคลากรขาดการติดตามและประเมินผลสำหรับบุคลากรภาครัฐที่เข้าร่วมการฝึกอบรม ทั้งนี้หน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรภาครัฐ ควรเร่งปรับปรุงโดยจัดให้มีการติดตามและประเมินผลผู้ผ่านการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับ สุภารัตน์ แก้ววิสูตร และจักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ (2566) พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่ขาดทักษะการปฏิบัติงานในลักษณะงานบริการแต่ยังขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ขาดการบริหารจัดการความรู้ยังไม่สามารถนำมาพัฒนาเป็นนวัตกรรมที่ใช้ร่วมกันขององค์กรได้ จะเห็นได้ว่าการกำหนดกลยุทธ์หลักและกลยุทธ์ย่อยไม่ได้เกิดจากรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการสังเคราะห์จากข้อค้นพบเชิงประจักษ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ศึกษา ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านสู่การบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ องค์กรการบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงรายมีวัตถุประสงค์รองรับการใช้งานระบบสารสนเทศในรูปแบบออนไลน์เพียงพอ พร้อมสำหรับปฏิบัติงานและให้บริการประชาชน ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นปรากฏการณ์ “ความพร้อมเชิงสภาพแวดล้อมในระดับสูง แต่การนำไปใช้จริงในระดับต่ำ (High Readiness but Low Adoption)” ซึ่งชี้ให้เห็นถึงช่องว่างสำคัญระหว่างระดับนโยบายกับการนำไปสู่การปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย แต่ยังไม่เห็นความสำคัญของระบบสารสนเทศในรูปแบบออนไลน์ จึงไม่ตั้งงบประมาณในการดูแลระบบให้เพียงพอต่อการพัฒนาระบบหรือการสำรองข้อมูลสอดคล้องกับ สุภาภรณ์ สีสุพรรณ และ อจิรภาส เพียรขุนทด (2565) พบว่า ปัญหาด้านงบประมาณ ซึ่งหากไม่ได้รับการแก้ไข การปรับตัวไปสู่การเป็นองค์กรดิจิทัลก็ยากที่จะเกิดขึ้นได้ ปรากฏการณ์ดังกล่าวสะท้อนว่า แม้องค์กรจะมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์เทคโนโลยี แต่การนำระบบดิจิทัลไปใช้จริงยังขึ้นอยู่กับทัศนคติและกรอบความคิดด้านดิจิทัล (Digital Mindset) ของบุคลากร ซึ่งมีผลต่อการยอมรับและการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานสู่ระบบดิจิทัล ประสบการณ์ของหลายประเทศ เช่น สิงคโปร์และเกาหลีใต้ แสดงให้เห็นว่าความสำเร็จของการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลไม่ได้ขึ้นอยู่กับเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว แต่ต้องควบคู่กับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น การพัฒนาระบบท้องถิ่นดิจิทัลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงรายควรให้ความสำคัญทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการส่งเสริม Digital Mindset ของบุคลากรควบคู่กัน

งานวิจัยนี้ได้จัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัล ตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 1 ยุทธศาสตร์ 4 กลยุทธ์หลัก 16 กลยุทธ์ย่อย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชนให้สามารถเข้าถึงได้สะดวกยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ Kosorukov (2017) พบว่าแนวทางใหม่ในการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใส

ในการบริหารภาครัฐในยุคดิจิทัล และสอดคล้องกับ อัครวิทย์ ศาสนพิทักษ์ (2564) พบว่าการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบริบทเชิงพื้นที่ เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการเมืองและการจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

การประเมินความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลตามแนวคิดเมืองอัจฉริยะขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงราย ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของยุทธศาสตร์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของยุทธศาสตร์ฯ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ยุทธศาสตร์ฯ มีกลยุทธ์หลัก 4 กลยุทธ์ตามหลักการบริหาร 4M Management ประกอบด้วย ด้านบุคลากร (Man) ด้านงบประมาณ (Money) ด้านวัสดุ อุปกรณ์ (Material) และด้านการบริหาร (Management) ซึ่งครอบคลุมการบริหารจัดการทั้งองค์กร ยุทธศาสตร์นี้ถือเป็น “แบบจำลองย่อยของ Smart Governance” ที่นำแนวคิดเมืองอัจฉริยะมาปรับใช้ในระดับท้องถิ่น โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร จัดการข้อมูลอย่างโปร่งใส และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม เป็นรากฐานสำคัญของ “ท้องถิ่นอัจฉริยะ (Smart Local Governance)” ในจังหวัดเชียงราย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ระดับนโยบาย (Policy Level) หน่วยงานที่กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น กระทรวงมหาดไทย สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (DGA) และจังหวัดเชียงราย ควรกำหนดแนวทางการพัฒนาระบบท้องถิ่นดิจิทัลให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นขนาดเล็ก พร้อมบูรณาการกับเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (LPA) เพื่อส่งเสริมให้ท้องถิ่นนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงานและการให้บริการประชาชนมากขึ้น

1.2 ระดับองค์กร (Organizational Level) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาดิจิทัลขององค์กรอย่างชัดเจน พร้อมจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาและพัฒนาศักยภาพบุคลากรในสัดส่วนที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

1.3 ระดับบุคลากร (Individual Level) องค์กรควรส่งเสริมการพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากร โดยเฉพาะทักษะการใช้งานระบบสารสนเทศ การบริหารจัดการข้อมูลดิจิทัล และความรู้ด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ควบคู่กับการส่งเสริมทัศนคติที่เปิดรับต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี (Digital Mindset) เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ควรมีกลไกดำเนินงานที่ชัดเจนทั้งในระดับนโยบายและการปฏิบัติ โดยผู้บริหารควรกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาดิจิทัลที่มีเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน พร้อมสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น ขณะที่เจ้าหน้าที่ควรนำไปสู่การปฏิบัติผ่านการพัฒนาระบบสารสนเทศ การให้บริการสาธารณะในรูปแบบดิจิทัล และการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีการกำกับติดตามและ

ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับการบริหารจัดการภาครัฐตามแนวคิด Smart Local Governance อย่างเป็นรูปธรรม

1.5 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในแผนงบประมาณประจำปี โดยอาจจัดสรรประมาณ 1-3 เปอร์เซ็นต์ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศและบริการดิจิทัลแก่ประชาชน พร้อมทั้งประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ตัวอย่างเช่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (DGA) รวมถึงสถาบันการศึกษาและภาคเอกชน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

1.6 ควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมหรือมีประสบการณ์ในการพัฒนาระบบดิจิทัล กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังอยู่ในระยะเริ่มต้น เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดองค์ความรู้ในการดำเนินงาน อันจะช่วยสนับสนุนให้การพัฒนาระบบท้องถิ่นดิจิทัลสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาต่อยอดโดยนักยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริหารจัดการระบบท้องถิ่นดิจิทัลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปทดลองใช้ในการดำเนินงานจริงขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และข้อจำกัดของการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ และนำผลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนายุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และสามารถนำไปใช้ได้ อย่างเป็นรูปธรรม

นอกจากนี้ ควรมีการศึกษาพฤติกรรมและการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของประชาชนในจังหวัด เชียงราย โดยวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการดิจิทัลของภาครัฐ เช่น การรับรู้ประโยชน์ ความง่ายต่อการใช้งาน ความเชื่อมั่นต่อระบบ และทักษะดิจิทัลของประชาชน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบริการดิจิทัลขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดเชียงราย. (2566). *แผนพัฒนาจังหวัดเชียงราย (พ.ศ. 2566 - 2570)*. สำนักงานจังหวัดเชียงราย ศาลากลางจังหวัดเชียงราย.
- ณัชชา โคตะ. (2564). *Smart Governance ในไทย*. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2567 จาก <https://www.depa.or.th/th/article-view/smart-governance>
- ดวงสมร สุทธิวงศ์กุล. (2562). การพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากรภาครัฐไทยสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล. *วารสารการเมืองการบริหารและกฎหมาย*, 13(1), 197 - 216.
- ธรินทร์ เลิศสุภิเกษม. (2565). *การปรับตัวขององค์การภาครัฐสู่รัฐบาลดิจิทัล: ศึกษากรณีการปรับตัวของกระทรวงการต่างประเทศสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลตามกรอบของแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย ปีพ.ศ. 2563 - 2565*. [สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/8352/>

- เบญจรัตน์ ภาคภูมิเจริญสุข, นวลนภา จุลสุทธิ, ทับทิม สุขพิน และประยูร อิมิวัตร์. (2567). ระบบท้องถิ่นดิจิทัลภายใต้แนวคิดการส่งเสริมเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย. *วารสารสมาคมรัฐประศาสนศาสตร์แห่งประเทศไทย*, 6(2), 145 – 156.
- พระครูปลัดสุวัฒนพุทธคุณ (สุเทพ) ดีเยี่ยม. (2566). การยกระดับองค์กรภาครัฐสู่ความเป็นรัฐบาลดิจิทัล. *วารสารวิชาการแสงอีสาน*, 20(1), 122 – 136.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 - 2570*. เล่มที่ 139 ตอนพิเศษ 258 ง. 1. 1 พฤศจิกายน 2565.
- _____. (2566). *กฎหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)*. เล่มที่ 140 ตอนพิเศษ 51 ง. 4. 7 มีนาคม 2566.
- วัฒนพล ชุมเพชร. (2560). การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการร้องเรียนและติดตามปัญหาจากประชาชนในท้องถิ่นสู่ภาครัฐ. *วารสารศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี*, 9(1), 106 – 117.
- สุภาภรณ์ สีสุพรรณ และอจิรภาส เพียรขุนทด. (2565). การปรับตัวเพื่อเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงเป็นองค์กรดิจิทัลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(8), 246 - 264.
- สุภารัตน์ แก้ววิสูตร และจักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ. (2566). การปรับเปลี่ยนจากรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์สู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล : กรณีศึกษา กรมสรรพากรกรมการขนส่งทางบก และกรมทางหลวงชนบท. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม*, 10(1), 257 – 266.
- อัศวินท์ ศาสนพิทักษ์. (2564). เมืองอัจฉริยะ: การสังเคราะห์ความหมาย. *วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้*, 5(1), 126 – 141.
- Kosorukov, A. A. (2017). Digital Government Model: Theory and Practice of Modern Public Administration. *Journal of Legal, Ethnical and Regulatory Issue*, 20(3), 1 – 10.
- Khan, M. K. (2022). Technology and Telecommunications a Panacea in the COVID-19 Crisis. *Telecommunication Systems*, 79, 1 – 2. doi: <https://doi.org/10.1007/s11235-022-00880-8>
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 – 610. doi: <https://doi.org/10.1177/001316447003000308>